

VANTAAN YMPÄRISTÖNSUOJELUN VALVONTAOHJELMA 2024

**YMPÄRISTÖKESKUS
YMPÄRISTÖNSUOJELU**

**Vantaa
Vanda**

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO	3
2. LUVAN- JA ILMOITUKSENVARAISET SEKÄ REKISTERÖITÄVÄT TOIMINNOT	3
2.1 Ympäristölupakohteet.....	3
2.2 Yleiseen ilmoitusmenettelyyn kuuluvat toiminnot.....	4
2.3 Rekisteröitävät kohteet.....	4
2.4 Ilmoitukset	4
3. JÄTELAIN VALVONTA	4
4. MUU VALVONTA.....	5
5. VALVONTAOHJELMAN TOTEUTUMINEN VUONNA 2023	6

1. JOHDANTO

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 168 §:n mukaan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava valvontaohjelma luvan- ja ilmoitustenvaraisten sekä rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta. Valvontaohjelmassa on tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Lisäksi siinä on oltava suunnitelma ohjelmakaudella toteutettavista erityyppisten luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista, tiedot muista säännöllisen valvonnan toimenpiteistä sekä kuvaus edellisen kauden valvontaohjelman tavoitteiden toteutumisesta.

Vuoden 2024 valvontaohjelmaan on päivitetty lupa- ja yleisen ilmoitusvelvollisten sekä rekisteröityjen kohteiden määrät. Muiden valvontakohteiden määrät on arvioitu aiempina vuosina tehtyjen päätösten, saapuneiden yhteydenottojen ja ilmoitusten tai erilaisista rekistereistä ja lähteistä tehtyjen toimialakohtaisten hakujen perusteella.

2. LUVAN- JA ILMOITUKSENVARAISET SEKÄ REKISTERÖITÄVÄT TOIMINNOT

2.1 Ympäristölupakohteet

Vantaalla on 36 kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontaan kuuluvaa ympäristölupalaitosta tai -toimintaa. Vuoden 2023 aikana myönnettiin neljä uutta ympäristölupaa ja muutettiin kolmea ympäristölupaa.

Määräaikaistarkastukset perustuvat kullekin kohteelle määritellyyn valvontaluokkaan ja lisäksi kohde tarkastetaan ensimmäisenä toimintavuotena. Valvontaohjelmassa esitetyn suunnitelmallisen valvonnan lisäksi kohteisiin tehdään tarvittaessa tarkastuksia yleisöilmoitusten perusteella tai toiminnassa ilmoitettujen poikkeamien takia.

Toimiala	Kohteet	Tarkastukset
Metalliteollisuus	2	0
Energian tuotanto	2	0
Kemikaalien tai polttoaineiden varastointi ja käsittely	5	0
Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta	2	0
Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän ainesten otto	4	1
Betoniasema	3	2
Elintarvikkeiden valmistus	2	1
Liikenne	4	1
Jätteen käsittely	12	7
YHTEENSÄ	36	12

2.2 Yleiseen ilmoitusmenettelyyn kuuluvat toiminnot

Uutena valvontakohteena on yksi kemikaalivarasto. Kohde oli aiemmin ympäristölupavelvollinen, mutta siirtyi yleiseen ilmoitusmenettelyyn toiminnan muutoksen myötä.

	Kohteet	Tarkastukset
Varikko	2	0
Elintarvikelaitos	1	0
Kemikaalivarasto	1	1

2.3 Rekisteröitävät kohteet

Tietojärjestelmään rekisteröityjä kohteita on 72, joista suurin osa on jakeluasemia. Betoniasemista kaksi ei ole vielä aloittanut toimintaansa ja ne tarkastetaan, jos ovat toiminnassa.

Toimiala	Kohteet	Tarkastukset
Energiantuotantoyksikkö	3	1
Asfalttiasema	4	0
Polttonesteiden jakeluasema	58	12
Kemiallinen pesula	3	0
Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta	1	1
Betoniasema	3	2
YHTEENSÄ	72	16

2.4 Ilmoitukset

Meluilmoituskohteiden (YSL 118 §) tarkastuksia tehdään tapauskohtaisen harkinnan ja valitusten perusteella. Kohteet ovat luonteeltaan lyhytaikaisia.

Koetoimintailmoituksia (YSL 119 §) tulee vireille harvoin ja kohteet tarkastetaan tarvittaessa, toiminnan laadusta riippuen. Onnettomuuden, tuotantohäiriön tai muun vastaavan syyn aiheuttamissa poikkeuksellisissa tilanteissa (YSL 120 §) tehdään aina tarkastus. Ilmoituksia tulee hyvin harvoin.

	Kohteet	Tarkastukset
Meluilmoitukset, tapauskohtainen harkinta	55	0 – 5

3. JÄTELAIN VALVONTA

Jätelain 124 § velvoittaa tarkastamaan laitokset ja toiminnot, joissa harjoitetaan jätteen laitos- tai ammattimaista käsittelyä, syntyy vaarallista jätettä, harjoitetaan jätteen ammattimaista kuljettamista tai keräystä, toimitaan jätteen välittäjänä tai toteutetaan jätteen kansainvälisiä siirtoja. Vuonna 2023 rekisteröitiin kolme uutta jätteen ammattimaisen keräyksen kohdetta. Vaarallisten jätteiden valvonnassa

ympäristönsuojelulain perusteella valvonnassa olevien laitosten lisäksi tarkastuksia on suunniteltu tehtäväksi viiteen sellaiseen kohteeseen, jossa syntyy vaarallista jätettä.

Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen uudet jätehuoltomääräykset tulivat voimaan 1.11.2022. Jätehuoltomääräyksissä on suuria, ulkotilassa järjestettäviä yleisötapauksia koskeva velvoite jätehuoltosuunnitelmasta. Nämä tarkastetaan ja lisäksi suunnitelman toteutuminen voidaan käydä tarkastamassa paikan päällä.

Roskaantumisen valvonta perustuu pääosin yleisöilmoituksiin. Roskaantuneelle alueelle tehdään useimmiten paikallakäynti tai tarkastus jätteen laadun ja sijaintipaikan varmistamiseksi ja lisäksi tarvittaessa jälkitarkastus.

	Kohteet	Tarkastukset
Jätteen keräystoiminta	10	4
Jätelain 124 §:n mukainen valvonta, vaaralliset jätteet	140	5
Yleisötapauksien jätehuolto	15	15*
Roskaantuminen ja jätehuolto	130	60**

*jätehuoltosuunnitelman tarkastus

** paikallakäynti tai tarkastus

4. MUU VALVONTA

Ympäristönsuojelulakiin tai sen nojalla annettujen säännösten valvontaa ovat muun muassa haja-asutuksen jätevesien valvonta sekä nitraattiasetuksen valvontaan perustuvat tallitarkastukset. Muun lainsäädännön valvontaa kohteissa tehdään vesilain, vesihuoltolain, maa-aineslain, maastoliikennelain ja ulkoilulain perusteella.

Taulukkoon on koottuna tiedossa oleva tai arvioitu kohteiden määrä sekä arvioitu tarkastus- tai paikallakäyntimäärä.

	Kohteet	Tarkastukset
Vesilaki	0-2	1
Vesihuoltolaki (paikallakäynti)	30	30
Haja-asutuksen jätevedet	800	12
Maastoliikennelaki	1	0
Maa-ainesluvat	0	0
Nitraattiasetus	41	10
Ympäristönsuojelumääräykset (paikallakäynti)	35	35
Rakennus- ja purkujäte	80	80*
Haittailmoitukset (paikallakäynti) melu, haju, savu, pöly ym.	130	30

*jätehuoltosuunnitelman tarkastus

Vesilain tarkastukset koskevat Vantaalla yleensä ojaerimielisyyksiä ja ojien kunnossapitoa. Vesihuoltolain vapautushakemuksen käsittelyn yhteydessä tehdään kohteeseen paikallakäynti olosuhteiden selvittämiseksi. Viemäriverkostojen ulkopuolisten kiinteistöjen jätevesien valvontaa tehdään riskiperusteisesti kohdentaen tarkastuksia herkkien vesikohteiden läheisyyteen. Lisäksi tarkastuksia tehdään vireille tulleiden lykkäyshakemusten ja valitusten perusteella.

Ympäristönsuojelumääräyksiin liittyvät paikallakäynnit tai tarkastukset koskevat öljysäiliön maahan jättämiseksi tehtyihin hakemuksiin, lumenvastaanottopaikkoihin sekä jätteen hyödyntämiseen maarakentamisessa. Kaikki lumen vastaanottopaikat tarkastetaan. Öljysäiliöiden maahanjättämis -hakemusten kohdalla tehdään kiinteistölle paikallakäynti olosuhteiden toteutukseksi.

Otsonikerrosta heikentävien aineiden ja REACH-asetuksen valvontaa toteutetaan muiden valvontakäyntien yhteydessä.

Ympäristökeskukseen tiedoksi tulleet rakennusten purkuilmoitukset tarkastetaan. Joistakin kohteista voidaan pyytää tarkempia selvityksiä tai siirtoasiakirjoja.

Ympäristöhaittoja, esimerkiksi melua, hajua, savua, pölyä tai pintavesiä koskevien ilmoitusten ja toimenpidepyyntöjen määrä vaihtelee vuosittain paljon. Käsittelytarve ja mahdollinen paikallakäynti harkitaan tapauskohtaisesti.

5. VALVONTAOHJELMAN TOTEUTUMINEN VUONNA 2023

Lupalaitoksien, yleisen ilmoitusmenettelyn ja rekisteröityjen kohteiden määräaikaistarkastusten tavoitemäärä toteutui kokonaisuudessaan hyvin. Ympäristölupalaitoksiin suunnitelluista tarkastuksista toteutui 75 %. Meluilmoituskohteisiin tehtiin viisi tarkastusta. Suunnitelmallisen valvonnan sijaan työajasta merkittävä osa kului lupavalmisteluun ja muuhun ennakkovalvontaan. Lausuntoja ja vastineita annettiin aluehallintovirastolle, hallinto-oikeuksille ja muille viranomaisille 23 kpl. Luvussa eivät ole mukana rakennusvalvonnalle annetut lausunnot. Hallinto-oikeuksiin valmisteltiin myös kolme valitusta.

Toimenpidepyyntöjen kirjaamistapaa muutettiin vuonna 2023 ja ns. jatkuvan valvonnan kohteita kirjattiin 244 kpl. Kaupungin uuden palautejärjestelmän myötä suuri osa kaupungin mailla tapahtuneista roskaamisista ohjautuu kaupungin sisällä suoraan sille taholla, joka on vastuussa siivoamisesta, eivätkä enää tulee ympäristökeskuksen tietoon. Roskaantumisista ja jätehuollon ongelmista kirjattiin eniten ilmoituksia (114 kpl) ja toiseksi suurimpana ryhmänä olivat meluvalitukset (61 kpl). Kirjallisia vireillepanoja koskien melu- ja savuhaittoja on ollut käsittelyssä yhteensä 3 kpl.

Ympäristövalvonta on varsinaisen valvontatyön ohessa muun muassa valmistellut ympäristönsuojelumääräyksiä, osallistunut työmaavesiohjeen laatimiseen ja määritellyt herkkiä vesistökohteita kartalle. Henkilövaihdokset ovat jonkin verran vaikuttaneet valvontaohjelman toteutumiseen. Työtehtäviä on myös joiltain osin järjestelty uudelleen kahden tarkastajan rekrytoinnin yhteydessä.

Liite Valvontaohjelman 2023 toteutuminen